

HOOFDSTUK I

Swardeston

Mevrouw Cooke keek meestal net alsof iemand haar zat te knijpen. Haar pruimenmondje was altijd getuit en haar bruine haar was zo strak achterovergekamd dat haar voorhoofd er altijd ongelukkig uitzag. Ze was echter met zeer goede referenties binnengekomen.

‘Ik denk dat ze een of ander duister geheim met zich meedraagt, diep verborgen in haar hart’, fluisterde Louisa naar Frederick toen ze Swardeston voor het eerst bezochten.

Zonder iets te zeggen gaf Frederick haar een kloppje op haar hand. Waar het om ging is of ze zich mevrouw Cooke wel konden veroorloven. Ze paste net in hun krappe budget, zo’n driehonderd pond per jaar.

Swardeston maakte deel uit van een gemeentelijk district van vijf kleine en vrij arme dorpjes ten zuidwesten van Norwich. De andere dorpen heetten Intwood, Keswick, East Carlton en Ketteringham. Swardeston, een gehucht waar ongeveer driehonderd mensen woonden, had geen pastorie en daarom namen Frederick en Louisa hun intrek in een uit rode baksteen opgetrokken boerderijtje in typisch Georgi-aanse stijl dat op een open stuk gemeentegrond stond. Het vrijstaande huis, dat verscholen lag in een wat lagergelegen kom, was omgeven door grote, majestueuze eiken. Hun

potige, krachtige vingers wezen omhoog. Als het stormde, braken er vaak takjes af, die daarna verspreid door de hele tuin lagen. Frederick verzamelde die allemaal en legde ze op een stapel achter het huis om te verbranden.

‘Ik ben geen tuinman’, vertelde mevrouw Cooke hem toen de wind voor de eerste keer om het huis heen gierde. Ze tuitte haar lippen nog meer dan anders en ze stak haar eelthanden verontwaardigd in de zakken van haar rok. ‘Ik ga dus niet buiten opruimen of iets dergelijks.’

Al was ze geen tuinman, mevrouw Cooke was een juweel van een huishoudster. Haar ruime, comfortabele keuken had een haard met een kookplaat waarop altijd een pan stond te pruttelen. Ze zette heerlijk geurende thee, bakte overheerlijke gemberkoekjes, kookte geweldig en hield het huis brandschoon. Louisa raakte binnen de kortste keren gehecht aan de vrouw en ondanks haar strenge uiterlijk was mevrouw Cooke ook dol op Louisa.

Toen Frederick de woning in Swardeston had aanvaard, koos mevrouw Warming, de moeder van Louisa, ervoor om in Londen te blijven wonen. Ze vond het niet aantrekkelijk, zo vertelde ze haar dochter en schoonzoon, om in een klein dorpje te wonen, hoewel ze haar ervan hadden verzekerd dat Swardeston slechts acht kilometer ten zuiden van de kathedraalstad Norwich lag.

‘Moet ik op mijn leeftijd dan acht kilometer gaan lopen om in de beschaafde wereld te komen?’ vroeg ze schertsend. ‘Nee, ik blijf liever in de buurt van mijn vrienden. Ik wil graag ergens wonen waar veel winkels zijn en ik de markten kan bezoeken. En jonge mensen zoals jullie’, voegde ze eraan toe, ‘moeten op zichzelf wonen.’

Er was geen discussie over mogelijk met haar en eerlijk gezegd vond Louisa het wel prettig om niet meer onder de plak te zitten.

Op een vroege ochtend in december 1865, het jaar waarin de Amerikaanse Burgeroorlog ten einde kwam, merkte Louisa dat haar eerste kindje zich spoedig zou aandienen. Het zou een ijzig koude dag worden. Dat wist ze al zodra ze opstond, omdat ze koude voeten had. De wind beukte tegen de ruiten. Ze kroop behaaglijk tegen Frederick aan en warmde haar koude tenen aan zijn warme benen. Frederick was altijd warm. Ze voelde zich vreemd, was een beetje misselijk en ook ietwat ongerust. Ze was pas volgende week uitgerekend, tenminste, dat had ze al die tijd gedacht. Ze wiebelde met haar tenen. Frederick kreunde en verschoof zich iets.

‘Frederick?’ zei ze half fluisterend. De dakpannen rammelden onheilspellend. Ze voelde zich onvoorbereid en onvolwassen en wenste dat haar moeder er was.

‘Frederick?’ Nu was het een schreeuw. Hij antwoordde met slaperige stem.

‘Wat is er? Heb je het koud?’

Hij sloeg zijn arm om haar heen en trok haar nog dichter naar zich toe. Ze wilde echter niet dat hij haar aanraakte. Het onbehaaglijke gevoel werd steeds sterker en ze duwde de dekens van zich af, ook al was het zo koud dat ze haar adem kon zien wanneer ze iets zei.

‘Ik denk ... ik voel me niet lekker. O, Frederick!’

Ineens was hij klaarwakker en in één seconde sprong hij uit bed. In de haast stootte hij tegen het nachtkastje aan. Ondanks zichzelf schoot Louisa in de lach. Met een scheef lachje naar Louisa wreef Frederick over zijn dij.

‘Ongelukjes gebeuren in gezinnen waar alles gesmeerd loopt, zoals Dickens zegt.’

Nog steeds zwakjes glimlachend leunde ze achterover tegen de kussens aan en trok de dekens weer over zich heen. Hij ging op de rand van het bed zitten. ‘Voel je je niet lekker, lieverd? Komt het ... komt het ...?’

Ze knikte. In een poging haar gerust te stellen wreef hij onbeholpen over de deken waaronder de dikke bult zat.

‘Nou, dan kleed ik me aan en ga naar ...’

‘Nee, nee’, riep Louisa met kracht. ‘Ik wil nu nog niemand aan mijn bed.’

Ze draaide zich om en verborg haar gezicht onder de dekens. Onzeker stond Frederick op en liep naar de stoel bij de kaptafel. Vlug begon hij zich aan te kleden, waarbij hij voortdurend in de spiegel keek om te zien hoe het met zijn vrouw ging. Tot zijn grote consternatie begon ze al snel vrij zwaar te ademen. Met trillende vingers friemelde hij aan zijn stropdas. Toen hij dat eindelijk voor elkaar had, liep hij naar het kolenrooster, knielde neer en deed een poging om de kooltjes aan te blazen tot een vlammetje. Tevreden dat het vuur aanging, stond hij op. Ongemakkelijk keek hij naar Louisa’s houding.

‘Ik kom zo terug, lieverd. Rust maar uit. Ik stuur mevrouw Cooke naar je toe met een heerlijk kopje thee.’

Louisa hield haar hoofd echter onder de dekens en liet op geen enkele manier blijken dat ze ook maar iets had gehoord van wat hij had gezegd. Stilletjes sloot Frederick de deur achter zich en liep weg.

Een kwartiertje later, toen Frederick zich over de hoofdstraat van Swardeston haastte, beseftte hij dat niets hem op

de geboorte van een kind had voorbereid. In de twee jaar dat hij hier nu dominee was, had hij zelfs niet één kindje gedoopt. Vijf vrouwen in zijn gemeente hadden weliswaar een kindje gekregen, maar alle vijf baby's waren gestorven. Die gedachte deed zijn pas versnellen. Er waren weinig mensen buiten. Een boerenarbeider passeerde hem en knikte nieuwsgierig naar de dominee. De wind nam in kracht toe en blies Fredericks hoed weg, waardoor hij even volkomen in beslag werd genomen om die uit een heg te bevrijden. Hij fantaseerde dat mensen achter de ramen van een boerderijtje lachend toekeken. Vermoedelijk wisten ze allemaal wel, dacht hij, dat hij op pad was om Annie Hyde te halen, de vroedvrouw. Ze speculeerden er vast over dat Louisa aan het bevallen was. Arme Louisa! Al was de temperatuur onder het vriespunt, hij begon te zweten. Stel dat Annie niet thuis was? Toen hij deze mogelijkheid overdacht, liep hij met nog fermere pas over de straatkeijtjes, zich afvragend wat hij moest doen als ze niet thuis bleek te zijn. Onverwacht werd zijn pas onderbroken en lag hij plat op de grond, op de ronde keijtjes.

‘Dag dominee.’

Het verweerde gezicht van John Oldham, een dagarbeider op een van de boerderijen in de buurt, keek hem grijnzend in zijn gezicht. De man rook naar jenever.

‘John ...’

‘U moet wel uitkijken waar u loopt, dominee. Ik zat hier langs de kant van de weg even uit te rusten. Dacht dat dit ook een goede plek was om even weg te dommelen.’

‘Je hebt gedronken, John.’

Frederick ging overeind zitten. Zijn broek zat onder de modder en de knokkels van zijn rechterhand bloeden. John lachte breeduit, ging staan en bood de dominee een stevige,

eeltige hand. Langs de weg waarop ze zich bevonden, die afsloeg naar Norwich, stonden veel kroegen. Deze kroegen wedijverden onderling om het loon van veel plaatselijke arbeiders.

‘Ja, ik heb een slok op!’

Frederick, die de hand van de man had vastgepakt, stond met veel pijn op.

‘Je had hier wel dood kunnen vriezen, beste man! Waarom ga je niet naar huis? Trouwens, je kunt beter geen geld verkwisten aan drank. Denk aan je arme vrouw en kinderen, die eten en warme kleren nodig hebben.’

‘Dat zullen ze altijd wel nodig hebben. Het leven is koud en hard, dominee. Zo nu en dan heeft een man een biertje nodig om zijn binnenste te verwarmen.’

Met een grijns zwalkte John heen en weer, voordat hij in de verkeerde richting begon te lopen. In Zijn voorzienigheid spot de Heere vaak met plannen die mensen maken. Het resultaat daarvan was dat Frederick zich gedrongen voelde John achterna te gaan om ervoor te zorgen dat hij veilig thuiskwam. Daarna hervatte hij zijn reis richting het huis van Annie.

Annie woonde in een bakstenen huisje net buiten Swardeston. Eerst liep Frederick over een landweggetje, daarna over een uitgesleten zandpaadje. Hij slaakte een zucht van verlichting toen hij eindelijk haar voordeur bereikte. Het huisje stond midden in het veld, omgeven door omgeploegde akkers en grasland. In de zomer was het omgeven door kamperfoelie en rozen, maar op deze koude decemberdag was het een somber ogende, verlaten plek. Ook al bonsde Frederick hard en herhaaldelijk op de voordeur, er deed niemand open.

Na een paar minuten deed hij de deur zelf open.

‘Annie! Ben je thuis? Annie!’

Een kat streek langs zijn enkels en de as gloeide nog in het vuur, maar het was pijnlijk duidelijk dat er niemand was. Een paar seconden bleef Frederick besluiteloos staan. Toen draaide hij zich om en begaf zich half lopend, half rennend naar de dichtstbijzijnde boerderij, daarna naar de volgende, waarna hij terugkeerde naar Swardeston, omdat geen van de boeren hem kon vertellen waar Annie zou kunnen zijn.

Het was al halverwege de ochtend toen hij terug was in Swardeston. Tot vermaak van meerdere vrouwen die onderweg waren naar de groenteboer snelde Frederick het dorpscentrum voorbij zonder te stoppen of zijn hoed af te nemen als groet. Hij rende over het kiezelpad naar het huis en viel bijna toen hij naar binnen ging. Mevrouw Cooke kwam hem tegen in de gang.

‘O, bent u terug, mijnheer’, zei ze, terwijl ze zijn hoed en zijn jas aannam. Haar normaal gesproken strenge gezicht straalde door haar glimlach.

‘Ja, hoe is het ...?’

‘Met mevrouw de dominee? Ze maakt het goed, en de kleine ook.’

‘De ... de kleine?’

‘Jazeker. Een lief klein meisje, mijnheer. Een prachtige baby.’

Frederick luisterde niet. Hij was al halverwege de trap en liet met zijn vieze schoenen moddersporen achter op het tapijt. Mevrouw Cooke snoof afkeurend, maar daar besteedde hij geen enkele aandacht aan.

Louisa lag met haar ogen gesloten op bed toen hij binnenliep. Naast haar, in de holte van het bed waar hij altijd sliep, lag nu een klein bundeltje. Hij knielde bij het bed neer en wilde zijn vrouw aanraken toen een hand hem bij de schouder greep.

‘Ssst! Ze heeft hard gewerkt, de arme meid! Maak haar nu niet wakker!’

Hij draaide zich om en keek in de donkerbruine ogen van Annie Hyde.

‘Annie?’

‘Ja, ik ben het zelf’, fluisterde ze.

‘Hoe’, vroeg hij, terwijl hij zo zachtjes mogelijk opstond, ‘hoe ben je ...?’

Met twinkelende ogen onderbrak ze hem.

‘Nou, ik maakte vanmorgen vroeg een wandelingetje en zag toen dat u John Oldham bij de arm nam. Ik neem aan dat u de dronkaard thuis hebt gebracht. Toen vroeg ik me af: Waarom zou de dominee al zo vroeg op pad zijn? Daarom besloot ik om even bij u thuis te gaan kijken. Mevrouw Cooke was heel blij met mijn komst. En’, zo voegde ze er als bijkomstigheid aan toe, ‘mevrouw de dominee ook.’

Louisa bewoog iets en deed haar ogen half open. Weer knielde Frederick neer en nu kuste hij haar. Ze gleed met haar vingers door zijn dikke zwarte haar. ‘Je hebt een dochter, Frederick Cavell, een prachtige dochter.’

Hij hief zijn hoofd op en glimlachte naar haar. ‘Dan is het Edith, nietwaar, liefste? Edith Louisa.’

Louisa knikte. Haar ogen straalden van geluk. Frederick stond op, liep naar de kast en pakte er een boek uit. ‘Ik heb een cadeau voor je’, zei hij, terwijl hij haar het boek overhandigde.

‘Alice in Wonderland’, las Louisa hardop.

‘Ja, het is net uit. Het is geschreven door een diaken die Carroll heet, Lewis Carroll. Hij heeft het geschreven voor de kinderen van een vriend en ik dacht ... nou, misschien, als de kleine Edith wat ouder is ... nou, dat ...’

Louisa glimlachte, legde het boek op de dekens en tilde het ingebakerde baby’tje dat naast haar lag op. Voorzichtig nam hij het bundeltje van haar over. Twee grote grijze ogen keken hem met een heldere blik aan.

‘Hallo, Edith Louisa, mijn eerste kind, mijn geschenk’, zei hij. ‘Moge God je zegenen en mag je opgroeien om Hem op een bijzondere manier te dienen.’